

ОАСА-  
23072/01

## основне академске студије архитектуре

|                                    |   |                        |          |
|------------------------------------|---|------------------------|----------|
| назив предмета<br>студијска целина | студио 01б – урбанистичко пројектовање стамбених целина<br>студио 01б | година                 | друга    |
| наставник                          | др Ева Ваништа-Лазаревић, в. проф.                                    | бр. каб.               | 253      |
| E-mail контакт                     | eva@arh.bq.ac.rs  | статус                 | обавезни |
| учесници у настави                 |   | ЕСПБ                   | 3        |
| сарадници                          |   | часови активне наставе |          |
| руководилац СЦ                     | др Зоран Ђукановић, ванредни професор                                 | предавања:             |          |
|                                    |   | вежбе:                 |          |
|                                    |   | др. облици:            | 3        |
|                                    |   | сам.истр.рад:          |          |
|                                    |   | остали часови:         |          |

## садржај предмета

|                          |   |
|--------------------------|---|
| тема пројектног задатка: | Урбанистички пројекат мале стамбене целине  |
| циљ:                     | Упознавање студената са основним методама и техникама анализе локације и урбанистичког пројектовања. Стицање искуства у примени теоријских сазнања о обликовању простора у решавању практичних задатака у процесу урбанистичког пројектовања. Развој вештина урбанистичког пројектовања малих урбаних целина, претежно стамбеног карактера. |

## теоријска и практична настава:

На основу анализе карактеристика урбаног подручја студенти предлажу и разрађују пројекат мале стамбене целине на задатој локацији у Београду. Рад на задатку треба да омогући студентима да а) сагледају вишеслојност и сложене односе у урбаном простору, б) да продубе и примене знања о урбаном становљу, в) да се упознају са различитим нивоима, методама и техникама анализе урбаног простора и елементима урбанистичке технике, као и да г) буду способни да на основу идентификације, анализе и систематизације карактеристика подручја и локације дефинишу и разраде пројекат мале урбане целине. У том циљу се пројекат обрађује на два проблемска нивоа:  
А) Аналитичко-проблемски оквир урбанистичког пројектовања мале урбане целине. Овај ниво рада обухвата анализе карактеристика контекста и предметног подручја, као и детаљне анализе карактеристика локације. Резултати ове фазе рада су систематизација карактеристика подручја (типологије) и идентификација проблема и вредности као оквира за будуће функционално-физичке интервенције у простору. Детаљна анализа карактеристика локације (рељеф, осунчање, вегетација, изграђеност, саобраћај,...) представља основ новог пројекта.  
Б) Обликовање мале урбане целине  
Остварује се разматрањем различитих тематских оквира: природа/екосистеми, потребе/активности, комуникације/кретање, грађење/уређивање, заједница/место, приватно/јавно и развија на различитим просторним нивоима: а) мала урбана целина (блок), б) типични елемент мале урбане целине, в) дизајн детаља урбаног простора;

## метод извођења наставе:

рад у студију

## основна литература:

1. Приручник за урбани дизајн (Urban Design Compendium), Orion Art and Prograf, Belgrade, (2008)
2. Loidl H., Bernard S. (2003) Opening Spaces : Design as Landscape Architecture, Basel, Berlin, Boston: Birkhauser
3. Moughtin C.(2003) Methods and Techniques, Oxford [etc.] : Architectural Press
4. Thomas R., Fordham M. (ed.)(2005) Sustainable Urban Design : An Environmental Approach, London, New York: Spon Press Hugh,
5. Barton, (2004) Shaping Neighbourhoods, London, New York : Spon Press

## ИСХОДИ

### 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКАТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.

Студент ће имати способност да:

- 1. припреми и представи пројекте објекта различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
- 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
- 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.

### 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.

Студент ће имати знање о:

- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објекта;
- 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
- 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.

### 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.

Студент ће имати знање о:

- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
- 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
- 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и препрезентације.

### 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.

Студент ће имати знање о:

- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
- 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
- 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.

### 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКАТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКАТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потребама и тежњама корисника објекта;
- 2. утицајима објекта на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
- 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.

### 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКАТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објекта, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
- 2. улоги архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
- 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.

### 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
- 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
- 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.

### 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.

Студент ће имати разумевање о:

- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
- 2. стратегијама за изградњу објекта и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
- 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.

### 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЋЕНОСТИ.

Студент ће имати знање о:

- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
- 2. системима за постизање комфорта у окolini према принципима одрживог развоја;
- 3. стратегијама за пројектовање инфраструктурних мрежа објекта (водовод и канализација, електроинсталације и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРIMA ФИНАНСКИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.**  
 Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
  - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
  - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.**  
 Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурима које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
  - 2. Професионалним међу-односима појединача и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурима;
  - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надолазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

### оценјивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом.  
 У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

|                          |    |               |    |
|--------------------------|----|---------------|----|
| предиспитне обавезе      | 50 | зavrшни испит | 50 |
| активност у току наставе | 10 | елаборат      | 50 |
| колоквијум 1             | 20 |               |    |
| колоквијум 2             | 20 |               |    |

### термински план

| недеља | датум | опис тематских јединица  |
|--------|-------|--|
| 1      |       | Упознавање са задатком и начином рада на предмету. Припрема и обилазак терена.   |
| 2      |       | Идентификација подручја и локације које је предмет рада на задатку. Анализа положаја и доступности предметног подручја у односу на град. Идентификација просторно-амбијенталних целина и репера. |
| 3      |       | Анализа предметног подручја: 1) природно-еколошке карактеристике, 2) физичка структура, 3) функционална структура, саобраћај и комуникације, 4) социо – културне карактеристике.                 |
| 4      |       | Типологија кућа-парцела на предметном подручју   |
| 5      |       | Типологија улица на предметном подручју  |
| 6      |       | Типологија блокова на предметном подручју  |
| 7      |       | Колоквијум 1 - а) Карактеристике подручја (тематске карте и каталог типова) , б) Идентификација проблема и вредности функционално – физичке структуре (мапирање и опис).                         |
| 8      |       | Концепт развоја предметне локације дефинисан у односу на карактеристике, проблеме и потенцијале подручја. Прелиминарно дефинисање карактеристика физичке структуре мале урбаније целине.         |
| 9      |       | Тематска анализа: 1) карактеристике рељефа, 2) осунчаност, 3) вегетација (1:1000, 1:500) - постојеће/ново, 4) фронтова (1:1000, 1:500) постојеће/ново  |
| 10     |       | Тематска анализа - постојеће/ново: 5) Саобраћај у кретању (1: 5000, 1:2500, детаљи у 1:1000, 1: 500), 6) Саобраћај у мирувању (1:1000, 1: 500)   |
| 11     |       | Партерно и композиционо решење мале урбаније целине на локацији. Тродимензионални приказ.  |
| 12     |       | Рад на пројекту  |
| 13     |       | Рад на пројекту  |
| 14     |       | Колоквијум 2 – Пројекат мале урбаније целине на локацији   |
| 15     |       | Завршна презентација рада  |

## за факултетски вебсајт

Уз попуњен образац курикулума обавезно послати следеће:

- \* фотографију / илустрацију у JPG формату у мин. резолуцији 150dpi и мин. формата 800x600 px
- \* фотографију насловити на латиници по принципу: 201415\_шифра\_име-предмета.jpg
- \* фотографију послати одвојено од овог документа, као појединачни прилог
- \* у наставку навести следеће:

кратак опис који  
ће се објавити на  
вебсајту:

Тема рада у студију је урбанистички пројекат мале стамбене целине на задатој локацији у Београду. На основу анализа карактеристика урбаног подручја и идентификације кључних типова изграђености, као и проблема и вредности функционално-физичке структуре, студенти предлажу и разрађују урбанистички пројекат мале урбане целине. Рад на задатку треба да омогући студентима да сагледају вишеслојност и сложене односе у урбаном простору, да продубе и примене знања о урбаном становању, као и да се упознају са различитим методама и техникама анализе урбаног простора и елементима урбанистичке технике.

аутор или извор  
фотографије: